CZU: 811.135.1`37:81`42:821-1 https://doi.org/10.59295/drgl2026.36

FUNCȚIILE SOCIOPRAGMATICE ALE LEXEMULUI „NIMIC” ÎN DISCURSUL LIRIC CONTEMPORAN

THE SOCIOPRAGMATIC FUNCTIONS OF THE LEXEME “NOTHING” IN CONTEMPORARY LYRICAL PROSE

Diana MOTRENIUC
PhD Candidate, Lecturer
Moldova State University, Republic of Moldova
ORCID: https://orcid.org/0000-0001-7038-3471

Abstract: ***This study investigates the sociopragmatic functions of the Romanian lexeme nimic in the lyrical discourse of contemporary pop music. Although, from a semantic perspective, nimic represents a negative indefinite associated with referential absence, discourse analysis shows that in musical texts it frequently functions as a discursive tool capable of restructuring the interpretation of experience. The analyzed corpus consists of song lyric fragments from songs performed by N. Barbu, Andra, F. Charm, Direcția 5, and N. Nucă. The study adopts an interdisciplinary qualitative approach situated at the intersection of lexical semantics, pragmatics, and discourse analysis. The analysis highlights several recurring sociopragmatic patterns in the use of the lexeme “nothing,” such as the identity paradox (“everything and nothing”), relational annulment (“there is nothing left between us”), teleological stabilization (“nothing is random”), the suspension of existential risk (“nothing to lose”), and identity restoration (“I haven’t lost anything”). The results show that, in contemporary lyrical discourse, the lexical minimalism of negation produces a high axiological and emotional density, transforming semantic absence into a mechanism for symbolic intensification and interpretive organization of experience.***

Keywords: *pragmatics, sociopragmatics, semiotic semantics, discourse, negation*

Negația reprezintă unul dintre fenomenele fundamentale ale limbajului, fiind studiată extensiv în lingvistică atât din perspectivă semantică, cât și pragmatică. Cercetările clasice dedicate acestui domeniu au analizat structura și funcționarea negației în diferite limbi, evidențiind rolul acesteia în organizarea sensului și în delimitarea domeniului referențial al enunțului. Studiile lui Otto Jespersen [7] și Larry Horn [6] au demonstrat că negația nu este doar un mecanism logic de anulare a unei afirmații, ci și un instrument lingvistic complex care contribuie la structurarea interpretării discursului. Din perspectiva pragmaticii, lucrările lui Levinson [8] și Verschueren [10] arată că structurile negative pot îndeplini multiple funcții comunicative, influențând modul în care vorbitorii construiesc sensul și gestionează relațiile interpersonale în discurs.

În cadrul limbii române, lexemul *nimic* aparține clasei indefinitelor negative și este utilizat în mod tradițional pentru a exprima absența sau non-existența unui referent. Din punct de vedere semantic, acesta indică gradul zero al existenței sau al cantității, fiind asociat cu negarea totală a unui obiect, a unei stări sau a unei acțiuni. Cu toate acestea, utilizarea sa în discurs, în special în discursul artistic și liric, sugerează o funcționare mult mai complexă

decât simpla indicare a absenței. În numeroase contexte, *nimic* nu conduce la anularea sensului, ci contribuie la intensificarea interpretării, la reorganizarea câmpului axiologic al enunțului sau la construirea unor poziționări identitare specifice.

Deși fenomenul negației a fost analizat pe larg în lingvistica generală, funcțiile discursive și sociopragmatice ale lexemului românesc *nimic* rămân relativ puțin explorate, în special în contextul discursului cultural contemporan. Majoritatea studiilor existente se concentrează asupra aspectelor gramaticale și semantice ale negației, acordând mai puțină atenție modului în care anumite elemente negative pot funcționa ca instrumente discursivi capabili să producă efecte simbolice și interpretative complexe.

În acest context, prezentul studiu își propune să investigheze funcțiile sociopragmatice ale lexemului *nimic* în discursul liric al muzicii românești contemporane. Analiza pornește de la ipoteza că, în cadrul acestui tip de discurs, *nimic* depășește rolul său semantic primar de marcator al absenței și devine un instrument discursiv prin care sunt construite limite simbolice, relații afective sau interpretări ale experienței. Prin examinarea unor fragmente de versuri din muzica pop românească, studiul urmărește identificarea tiparelor discursive recurente în care apare lexemul și interpretarea funcțiilor pragmatice pe care acesta le îndeplinește.

Articolul este structurat în mai multe secțiuni. Prima parte prezintă metodologia cercetării și descrierea corpusului analizat. Secțiunea centrală este dedicată analizei principalelor tipare discursive în care apare lexemul *nimic* în discursul liric contemporan, evidențiind funcții sociopragmatice precum paradoxul identitar, anularea relațională, stabilizarea teleologică, suspendarea riscului existențial și restaurarea identitară. În final, concluziile sintetizează rezultatele și subliniază rolul lexemului *nimic* ca instrument discursiv capabil să transforme absența semantică într-un mecanism de intensificare simbolică a sensului.

Studiul adoptă o abordare calitativă interdisciplinară, situată la intersecția semanticii lexicale, pragmaticii lingvistice și analizei discursului. Obiectivul cercetării este identificarea funcțiilor sociopragmatice ale lexemului *nimic* în discursul liric al muzicii românești contemporane și evidențierea modului în care acesta depășește rolul său primar de marcator al absenței.

Corpusul analizat include fragmente de versuri din piese interpretate de Natalia Barbu, Andra, F. Charm, Direcția 5 și Nicoleta Nucă, selectate pe baza prezenței lexemului *nimic* în construcții recurente precum *totul și nimic*, *între noi nu mai e nimic, nimic nu-i întâmplător*, *nimic de pierdut* sau *n-am pierdut nimic*. Analiza combină perspectiva semantică asupra negației [6;7], abordarea pragmatică a interpretării enunțurilor [8;10] și principiile analizei discursului [2].

Procedura de analiză a presupus identificarea aparițiilor lexemului *nimic*, clasificarea tiparelor discursive și interpretarea acestora din perspectivă pragmatic-discursivă. Metodologia adoptată este una calitativă și interpretativă, orientată spre evidențierea modului în care negația totală contribuie la organizarea simbolică a experienței în discursul liric contemporan. Un prim tipar discursiv relevant pentru funcționarea sociopragmatică a lexemului *nimic* în discursul liric contemporan apare în structurile paradoxale de tipul *totul și nimic*, unde negația nu conduce la anularea semantică a identității, ci contribuie la construirea unei forme de totalizare simbolică a subiectului. În acest tip de configurație, absența nu este interpretată ca vid ontologic, ci ca limită extremă care permite articularea unei identități hiperbolice.

Un exemplu ilustrativ poate fi observat în piesa *Totul și nimic*, interpretată de Natalia Barbu:

Eu sunt natura, sunt pământul
Sunt soarele și vântul
Început și infinit
Eu sunt totul și nimic.

Structura discursivă a fragmentului este construită pe o succesiune de identificări metaforice, prin care subiectul liric se asociază cu elemente cosmice și primordiale: natura, pământul, soarele, vântul. Acestea aparțin unui câmp semantic al totalității universale, sugerând o identitate extinsă dincolo de limitele individualului. În acest context, afirmația finală – *eu sunt totul și nimic* – nu introduce o contradicție destructivă, ci funcționează ca un mecanism discursiv de amplificare a identității.

Din perspectivă pragmatic-discursivă, lexemul *nimic* nu desemnează aici absența unui referent concret, ci operează ca instrument de limită existențială, prin care identitatea subiectului este proiectată simultan către două extreme conceptuale: plenitudinea absolută și anularea totală. Juxtapunerea termenilor *totul și nimic* generează un efect de tensiune semantică care transformă paradoxul într-o strategie retorică de intensificare. Subiectul liric nu este redus la zero, ci este prezentat ca o entitate care include chiar și propria negare.

Mecanismul discursiv activ poate fi descris drept totalizare paradoxală. În loc să funcționeze ca simplu marcator al negației, *nimic* participă la construirea unei reprezentări identitare extinse, în care subiectul transcende limitele experienței individuale. Prin includerea simultană a extremelor conceptuale (*totul / nimic*), discursul produce o formă de absolutizare simbolică: identitatea devine atât universală, cât și volatilă, atât omniprezentă, cât și evanescentă.

Această strategie retorică poate fi interpretată și în termenii unei hiperbolizări identitare prin reducere la zero. În mod paradoxal, anularea semantică implicată de *nimic* nu diminuează prezența subiectului, ci o amplifică. Negația totală funcționează ca un instrument de expansiune simbolică, sugerând că identitatea subiectului este atât de cuprinzătoare încât include chiar și dimensiunea absenței.

În plan discursiv, efectul rezultat este acela al unei prezențe simbolice maximale, construită printr-un minimalism lexical. Un singur cuvânt – *nimic* – introduce o tensiune conceptuală suficientă pentru a reorganiza întregul câmp semantic al identității. Astfel, absența devine un instrument retoric de amplificare, iar negația se transformă într-un mecanism de afirmare indirectă.

Un exemplu relevant poate fi observat în versurile interpretate de Irina Rimes:

Am venit să-ți spun că nu mai vreau nimic.

Structura *nu mai vreau nimic* combină negația totală (nu), adverbul de discontinuitate (mai) și indefinitul negativ (nimic), ceea ce produce un efect de anulare completă a dorinței. În acest context, *nimic* nu indică doar absența unui obiect al voinței, ci extinde negația asupra întregului câmp volitiv al subiectului.

Din perspectivă pragmatic-discursivă, lexemul funcționează ca instrument de anulare volitivă, marcând retragerea afectivă și delimitarea identitară a subiectului. Prin formula *nu mai vreau nimic*, discursul instituie simbolic o închidere relațională și o resetare a poziționării afective a subiectului.

Un alt tipar discursiv relevant pentru funcționarea lexemului *nimic* în discursul liric contemporan apare în structurile care marchează dizolvarea completă a spațiului relațional. În astfel de contexte, nimic nu mai indică doar absența unui obiect sau a unui element concret, ci semnalează anularea însăși a cadrului interacțional dintre două identități.

Un exemplu ilustrativ poate fi observat în piesa *Între noi nu mai e nimic*, interpretată de Andra, unde apare structura:

Între noi nu mai e nimic
Nici măcar aer, aer
Iar timpul parcă s-a oprit de mult.

Din punct de vedere formal, enunțul *între noi nu mai e nimic* este construit prin combinarea mai multor elemente cu valoare discursivă puternică. În primul rând, adverbul de discontinuitate mai introduce o ruptură temporală, sugerând că relația a existat anterior, dar a fost întreruptă. În al doilea rând, negația totală nu extinde această discontinuitate la nivelul întregii relații. În fine, indefinitul negativ *nimic* funcționează ca marcator al gradului zero al existenței relaționale. Împreună, aceste elemente produc un efect de închidere definitivă a relației, sugerând că orice formă de legătură sau interacțiune a fost complet epuizată.

Semnificativ este și versul *nici măcar aer*, care intensifică efectul negației totale. În plan simbolic, aerul reprezintă una dintre condițiile fundamentale ale existenței și ale comunicării. El poate fi interpretat ca metaforă a spațiului minim care permite coexistența și interacțiunea dintre indivizi. Prin eliminarea chiar și a acestei dimensiuni elementare, discursul liric construiește o hiperbolă a separării, în care nu doar relația este anulată, ci și mediul simbolic care ar putea face posibilă o formă de apropiere.

În această configurație, nimic funcționează ca instrument de anulare relațională, marcând dispariția totală a spațiului comun dintre două identități. Negația nu se limitează la nivelul unui element particular al relației (sentimente, comunicare, apropiere), ci operează asupra întregului cadru interacțional. Astfel, ceea ce este anulat nu este doar relația propriu-zisă, ci posibilitatea însăși a unei relaționalități.

Din perspectivă pragmatic-discursivă, lexemul *nimic* capătă aici valoarea unui marcator al rupturii afective absolute. El nu descrie simpla absență a unui obiect sau a unei stări, ci instituie discursiv o situație de golire totală a spațiului relațional. Prin proclamarea faptului că *între noi nu mai e nimic*, subiectul liric nu doar constată sfârșitul relației, ci îl stabilizează simbolic, transformând ruptura într-o realitate definitivă și ireversibilă.

În consecință, *nimic* devine în acest context un instrument de configurare discursivă a separării totale. Minimalismul lexical al negației produce un efect retoric de mare intensitate: printr-un singur cuvânt este sugerată dispariția completă a unei legături afective și a întregului univers simbolic care o susținea. Astfel, absența semantică a lexemului este convertită într-un mecanism puternic de dramatizare și de delimitare identitară în discursul liric contemporan.

Un alt tipar discursiv relevant pentru funcționarea lexemului *nimic* în discursul liric contemporan apare în construcțiile care anulează ideea de hazard și instituie o interpretare teleologică a realității. În aceste configurații, negația totală nu se limitează la anularea unui obiect sau a unei relații, ci operează asupra statutului ontologic al evenimentelor, reconfigurând experiența ca fiind necesară și orientată către un sens.

Un exemplu reprezentativ poate fi observat în piesa Nimic nu-i întâmplător, interpretată de F. Charm:

Poate așa mi-a fost scris să fie
Că nimic nu-i întâmplător
Pe buze plânge o poezie
Cu cuvinte la locul lor
Când doare sufletul îmi spune
Că nimic nu-i întâmplător.

În această configurație discursivă, lexemul nimic nu mai funcționează ca marcator al absenței unui referent concret, ci ca intrument al negării hazardului. Formula *nimic nu-i*

întâmplător implică o restructurare conceptuală a experienței: evenimentele individuale nu sunt percepute ca rezultate ale contingenței, ci ca elemente integrate într-o ordine implicită a necesității. Astfel, negația totală nu anulează un obiect, ci anulează posibilitatea însăși a întâmplării.

Din perspectivă lingvistică, această structură poate fi interpretată ca o negație universalizantă, în care indefinitul negativ *nimic* extinde domeniul negației asupra întregului câmp al experienței. Potrivit analizelor semantice ale negației, structurile de tip nimic *nu*… au capacitatea de a produce o închidere completă a domeniului referențial, transformând afirmația într-o propoziție cu valoare generalizatoare [6;7]. În acest caz, negația nu operează asupra unui eveniment singular, ci asupra categoriei abstracte a întâmplării.

Mecanismul discursiv activ poate fi descris drept naturalizarea necesității. Conceptul de naturalizare, analizat în teoria discursului de Roland Barthes [1] și ulterior în analiza critică a discursului la Norman Fairclough [3], desemnează procesul prin care anumite interpretări culturale sau ideologice sunt prezentate ca fiind evidente, naturale sau inevitabile. În formula *nimic nu-i întâmplător*, discursul liric produce tocmai acest efect: ceea ce ar putea fi interpretat ca hazard sau contingență este reconfigurat ca manifestare a unei ordini ascunse.

Prin această operațiune discursivă, experiențele personale – inclusiv suferința sau incertitudinea – sunt integrate într-o logică teleologică a destinului. Expresia *mi-a fost scris să fie* activează un cadru interpretativ în care evenimentele sunt percepute ca predeterminate. Astfel, negația totală nu oferă explicații cauzale concrete, dar creează impresia unei coerențe globale a realității, în care fiecare experiență capătă un sens retrospectiv.

Din perspectivă sociopragmatică, structurile de acest tip îndeplinesc o funcție de stabilizare cognitivă a experienței. În situații caracterizate prin incertitudine sau suferință, subiectul discursiv recurge la formule totalizante precum *nimic nu-i întâmplător* pentru a reorganiza evenimentele într-un cadru interpretativ coerent. Lingviștii pragmaticii au observat că astfel de structuri contribuie la reducerea ambiguității și la consolidarea sensului în discurs [8;10].

În acest sens, minimalismul lexical al negației devine un instrument de gestionare simbolică a incertitudinii. Prin negarea totală a hazardului, discursul transformă experiența individuală într-un episod al unei ordini mai ample și implicit justificabile. Astfel, *nimic* funcționează ca instrument discursiv de stabilizare teleologică, convertind contingența într-o formă de necesitate.

Un alt mod de funcționare discursivă a lexemului nimic poate fi observat în construcțiile în care negația totală produce reducerea simbolică a riscului și legitimează inițierea acțiunii. În aceste configurații, nimic nu mai semnalează absența unei entități sau epuizarea unei relații, ci operează asupra evaluării pragmatice a consecințelor unei acțiuni posibile. Prin reducerea câmpului pierderii la zero, discursul creează un cadru în care decizia de a acționa devine justificată și chiar inevitabilă.

Un exemplu ilustrativ apare în piesa *Nimic*, *nimic de pierdut*, interpretată de trupa Direcția 5:

N-aș avea nimic, nimic de pierdut
Dac-aș îndrăzni poate mai mult
Dacă-n plină zi te-aș îmbrățișa
Să-ți fiu singurul, să-mi fii singura.

În această structură, lexemul *nimic* apare într-o construcție ipotetică (*n-aș avea nimic de pierdut)*, asociată cu evaluarea anticipată a consecințelor unei acțiuni. Din punct de vedere discursiv, formula implică o neutralizare completă a potențialelor pierderi, ceea ce

modifică radical raportul dintre risc și decizie. Dacă orice acțiune presupune în mod normal o balanță între câștig și pierdere, afirmația că nu există *nimic de pierdut* elimină unul dintre termenii acestei ecuații și creează condițiile unei legitimări pragmatice a acțiunii.

Semnificativ este și mecanismul retoric al repetiției (*nimic, nimic*), care intensifică efectul negației. În analiza discursivă, repetarea unui element lexical are frecvent funcția de a amplifica forța pragmatică a enunțului și de a consolida interpretarea dorită [9]. În acest caz, reiterarea termenului nimic produce un efect de accentuare a gradului zero al pierderii, transformând afirmația într-o formă de auto-persuasiune discursivă.

Din perspectivă semantic-pragmatică, structura *nimic de pierdut* poate fi interpretată ca o negație evaluativă, în care indefinitul negativ extinde domeniul absenței asupra tuturor consecințelor posibile. Potrivit analizei negației realizate de Horn [6], astfel de construcții produc o închidere completă a domeniului referențial, ceea ce conduce la o reinterpretare globală a situației. În acest context, *nimic* nu anulează doar o pierdere particulară, ci întreaga categorie a pierderilor potențiale.

Mecanismul discursiv activ poate fi descris drept suspendarea riscului prin negație totală. Prin proclamarea faptului că nu există *nimic de pierdut*, discursul liric elimină barierele psihologice asociate cu incertitudinea și legitimează inițiativa afectivă. În versurile analizate, gestul de îndrăzneală – îmbrățișarea în public – devine posibil tocmai pentru că negația a neutralizat anticiparea consecințelor negative.

Din perspectivă pragmatică, această strategie produce ceea ce poate fi numit un efect de autorizare a acțiunii. În teoria pragmaticii, anumite structuri lingvistice funcționează ca mecanisme de justificare discursivă a deciziilor [8;10]. Formula *nimic de pierdut* îndeplinește exact această funcție: ea reorganizează cadrul interpretativ al situației astfel încât acțiunea devine nu doar posibilă, ci și rațională.

În plan discursiv, rezultatul este apariția unui efect de curaj afectiv, construit prin minimalism lexical. Reducerea simbolică a riscului la zero produce impresia că decizia de a acționa este inevitabilă, deoarece orice alternativă – în special inacțiunea – ar deveni lipsită de justificare. Astfel, *nimic* funcționează ca un instrument discursiv de legitimizare a inițiativei, transformând absența pierderii într-un argument implicit pentru acțiune.

Un ultim tipar discursiv relevant pentru funcționarea lexemului *nimic* în discursul liric contemporan apare în construcțiile în care negația totală este utilizată ca strategie de reconfigurare a pierderii și de restaurare a identității subiectului. În aceste contexte, *nimic* nu indică absența unui obiect sau a unei relații, ci funcționează ca instrument discursiv prin care subiectul liric reinterpretează experiența negativă și își reafirmă integritatea simbolică.

Un exemplu reprezentativ poate fi observat în piesa N-am pierdut nimic, interpretată de Nicoleta Nucă:

Și poate ieri am suferit
Dar până azi mi-am revenit
Credeai c-am pierdut tot
N-am pierdut nimic.

Structura discursivă a fragmentului este construită pe o opoziție semantică explicită între două evaluări posibile ale experienței: pe de o parte, interpretarea externă sau presupusă (*credeai c-am pierdut tot*), iar pe de altă parte reinterpretarea subiectivă (*n-am pierdut nimic*). Această opoziție produce o restructurare axiologică a situației, în care evaluarea negativă inițială este contestată și înlocuită cu o interpretare alternativă.

Din punct de vedere semantic și pragmatic, construcția *n-am pierdut nimic* poate fi interpretată ca o negație defensivă, utilizată pentru a respinge atribuirea unei pierderi totale. În mod tradițional, negația este asociată cu anularea unui fapt sau a unei stări, însă în acest

context ea îndeplinește o funcție diferită: aceea de reformulare a sensului experienței. Subiectul liric nu neagă existența suferinței – aceasta este recunoscută explicit în versul *poate ieri am suferit* – ci contestă interpretarea conform căreia suferința ar fi echivalentă cu o pierdere existențială.

Această strategie discursivă poate fi analizată în termenii reconfigurării cadrului interpretativ, concept apropiat de noțiunea de framing propusă de Erving Goffman [5]. Potrivit acestei perspective, sensul unei experiențe depinde de cadrul interpretativ în care este plasată. Prin afirmația *n-am pierdut nimic*, subiectul liric schimbă cadrul evaluativ al situației, transformând un episod de suferință într-o experiență care nu afectează identitatea fundamentală a individului.

Din perspectivă sociopragmatică, această utilizare a negației poate fi interpretată și ca o strategie de restaurare a imaginii de sine. În teoria interacțiunii sociale, Goffman [4] arată că participanții la comunicare recurg frecvent la mecanisme discursive pentru a-și proteja sau repara imaginea socială. În cazul analizat, afirmația *n-am pierdut nimic* funcționează ca un act de reafirmare identitară, prin care subiectul respinge statutul de victimă și își revendică autonomia simbolică.

Mecanismul discursiv central este, astfel, reconfigurarea axiologică a pierderii. Deși experiența suferinței este recunoscută, aceasta este reinterpretată într-un mod care nu afectează valoarea identitară a subiectului. Negația totală nu anulează trecutul, ci îi modifică semnificația, transformând o situație percepută inițial ca pierdere într-un episod care nu compromite integritatea personală.

Din punct de vedere pragmatic, structura produce un efect de autoafirmare defensivă. Prin proclamarea faptului că nu a pierdut nimic, subiectul liric își reapropriază controlul asupra narațiunii personale și refuză interpretarea impusă de interlocutor sau de context. Astfel, negația devine un instrument de reconstrucție simbolică a identității, prin care subiectul își reafirmă autonomia și stabilitatea în fața experiențelor negative.

În concluzie, în construcții de tipul *n-am pierdut nimic*, lexemul *nimic* funcționează ca instrument discursiv de restaurare identitară. Prin intermediul negației totalizante, experiența pierderii este reinterpretată și resemnificată, iar subiectul liric își reafirmă controlul asupra sensului propriei experiențe. Minimalismul lexical al negației permite astfel transformarea unei situații de vulnerabilitate într-un act de afirmare simbolică a demnității și autonomiei personale.

Analiza discursivă a corpusului liric românesc contemporan evidențiază faptul că lexemul *nimic* depășește semnificația sa semantică primară de marcator al absenței și devine un instrument discursiv complex, capabil să organizeze simbolic experiența și să restructureze interpretarea realității în plan afectiv, axiologic și identitar. În contextul discursului muzical, negația totală nu produce simpla anulare a sensului, ci generează mecanisme subtile de intensificare semantică și pragmatică, prin care absența este convertită într-un instrument de construcție a sensului.

Exemplele analizate în cadrul studiului evidențiază existența mai multor funcții sociopragmatice distincte ale lexemului *nimic*. În primul rând, acesta funcționează ca instrument al paradoxului identitar, în structuri de tipul *totul și nimic*, unde negația contribuie la construirea unei identități hiperbolice, capabile să integreze simultan plenitudinea și anularea simbolică. În al doilea rând, nimic apare ca instrument de anulare relațională, în construcții *precum între noi nu mai e nimic*, unde lexemul marchează dizolvarea totală a spațiului afectiv și interacțional dintre subiecți. Un al treilea tipar evidențiază funcția de stabilizator teleologic, ilustrată de formula *nimic nu-i întâmplător*, în care negația suspendă ideea de hazard și introduce o interpretare deterministă a experienței. În alte contexte, nimic

funcționează ca anulator al riscului existențial, în expresii precum *nimic de pierdut,* unde negația legitimează inițierea acțiunii prin reducerea simbolică a consecințelor negative la gradul zero. În fine, lexemul apare și ca instrument de restaurare identitară, în construcții precum *n-am pierdut nimic*, unde negația permite reconfigurarea axiologică a pierderii și reafirmarea integrității subiectului.

În toate aceste configurații discursiv-pragmatice, se observă un fenomen paradoxal: minimalismul lexical al negației produce o densitate axiologică și emoțională ridicată. Deși din punct de vedere semantic *nimic* indică absența sau non-existența, în plan discursiv acest lexem funcționează frecvent ca mecanism de intensificare a sensului. Astfel, ceea ce apare la nivel lexical ca un indicator al vidului devine, la nivel pragmatic și simbolic, un instrument de amplificare interpretativă.

Această transformare poate fi explicată prin capacitatea negației totale de a reconfigura câmpul posibilităților semantice. După cum arată studiile asupra negației în lingvistică [6;7], construcțiile negative de tipul *nimic nu…* au tendința de a produce generalizări puternice și de a reorganiza întregul domeniu referențial al enunțului. În discursul liric, această proprietate este exploatată pentru a crea efecte retorice intense, în care absența devine punctul de plecare al unei interpretări maximalizate a experienței.

Contribuția originală a studiului constă în evidențierea faptului că, în discursul liric al muzicii românești contemporane, lexemul nimic depășește funcția sa semantică primară de marcator al absenței și devine un instrument sociopragmatic capabil să structureze sensuri afective, axiologice și identitare. Analiza corpusului evidențiază mai multe tipare discursive recurente – paradox identitar, anulare relațională, stabilizare teleologică, suspendarea riscului existențial și restaurare identitară – care demonstrează modul în care negația totală poate genera procese de intensificare semantică și de reorganizare interpretativă a experienței.

Prin urmare, în discursul muzical românesc contemporan, lexemul nimic nu funcționează doar ca simplu marcator al non-existenței, ci ca instrument discursiv capabil să delimiteze, să anuleze, să legitimeze sau să reconstruiască sensuri și identități. Tocmai această capacitate de a transforma ceea ce pare a fi un *zero semantic* într-un maxim interpretativ explică frecvența și forța retorică a lexemului în imaginarul liric contemporan. În acest sens, nimic devine un instrument privilegiat al discursului cultural pentru exprimarea limitelor, a rupturilor și a proceselor de redefinire identitară, confirmând faptul că, în limbajul poetic, absența nu reprezintă un vid de sens, ci un spațiu fertil pentru producerea semnificației.

Bibliografie

1. BARTHES, R. (1977) – Image, Music, Text. London: Fontana Press.
2. FAIRCLOUGH, N. (1995) – Critical Discourse Analysis: The Critical Study of Language. London: Longman.
3. FAIRCLOUGH, N. (2003) – Analysing Discourse: Textual Analysis for Social Research. London: Routledge.
4. GOFFMAN, E. (1967) – Interaction Ritual: Essays on Face-to-Face Behavior. New York: Anchor Books.
5. GOFFMAN, E. (1974) – Frame Analysis: An Essay on the Organization of Experience. New York: Harper & Row.
6. HORN, L. (1989) – A Natural History of Negation. Chicago: University of Chicago Press.

7. JESPERSEN, O. (1917) – Negation in English and Other Languages. Copenhagen: A.F. Høst. Challenge to Western Thought. New York: Basic Books.
8. LEVINSON, S. (1983) – Pragmatics. Cambridge: Cambridge University Press.
9. TANNEN, D. (1989) – Talking Voices: Repetition, Dialogue, and Imagery in Conversational Discourse. Cambridge: Cambridge University Press.
10. VERSCHUEREN, J. (1999) – Understanding Pragmatics. London: Arnold.

SURSE (CORPUS LIRIC)

1. BARBU, N. – Totul și nimic. [piesă muzicală], www.youtube.com.
2. ANDRA – Între noi nu mai e nimic. [piesă muzicală], www.youtube.com.
3. F. CHARM – Nimic nu-i întâmplător. [piesă muzicală], www.youtube.com.
4. DIRECȚIA 5 – Nimic, nimic de pierdut. [piesă muzicală], www.youtube.com.